

**O NOUĂ SPECIE FLORICOLĂ ÎN SORTIMENTUL FLORICOL ROMÂNESC
*EUSTOMA GRANDIFLORUM (LISIANTHUS)***Cristian POPESCU¹

Abstract: This article presents *Eustoma grandiflorum* a plant from Genia *Gențianaceae* Family, *Dicotyledonatae* Class. Originally from South-East side of USA and Mexico, *Eustoma grandiflorum* was brought to Europe by 1835, and largely sold after 1970, mostly in Holland, France, Italy, etc. It was brought to Romania in 1989.

Eustoma grandiflorum (Fig. 1) este o specie floricolă ce aparține genului *Eustoma* (*Lisianthus*) din familia *Gențianaceae*, ordinul *Gentianales*, clasa *Dicotyledonatae* (Bailey L.H., 1976; Șelaru Elena, 2002). Genul *Eustoma* cuprinde 27 de specii ierboase și lemnoase.

Fig. 1. *Eustoma grandiflorum*

¹ Universitatea din Pitești

Originară din regiunile de sud-est ale S.U.A. și Mexic, *Eustoma grandiflorum* poartă denumirea în aceste ținuturi de clopoșel albastru sau gențiana de prerie. În Europa a pătruns încă din anul 1835. Comercializarea la scară mare este realizată pe continentul european după anii 1970, în special în Olanda, Franța și Italia pentru producția de flori tăiate iar ca plantă la ghiveci este valorificată superior în țări precum Germania, Belgia și Danemarca.

Pe plan mondial Japonia este cea mare cultivatoare a acestei specii. În sortimentul floricol internațional și național *Lisianthus* (*Eustoma grandiflorum*) este o specie relativ nouă, însă calitatea deosebită și aspectul foarte frumos al florilor au făcut ca această plantă să fie printre cele mai comercializate plante din lume regăsindu-se între primele zece specii floricole comerciale.

Această specie floricolă poate fi valorificată atât ca floare tăiată cât și ca plantă la ghiveci fiind disponibilă într-o paletă largă de culori unicolore sau bicolore, cele mai apreciate fiind alb, roșu, roz, mov și albastru.

Ohkawa K. și Sasaki E., (1999) raportează faptul primele semințe de *Lisianthus* au fost comercializate în anul 1933.

În concepția autorilor *Havely A.H. și Kofranek A.M. (1984)* primul ciclu de producție este eficient economic prin faptul că pe tulpină cresc minim 3-5 tije florale de calitate, în timp ce în al doilea an de producție randamentul economic al acestei specii scade.

Calitățile estetice, diferitele variante de valorificare dar și longevitatea duratei de păstrare a florilor tăiate au condus la aprecierea continuă a acestei specii floricole pe plan mondial. Principalele țări în care reușita culturilor de *Lisianthus* este un real succes sunt: Japonia, SUA, Belgia, Olanda, Italia, Franța, Spania, Israel, Danemarca, Argentina, Taiwan și Brazilia.

În România a pătruns prin Societatea de Sere Codlea iar primele experiențe și culturi au fost realizate începând din anul 1989 la Facultatea de Horticultură din cadrul USAMV București.

Lisianthus este valorificată atât ca floare tăiată, floare la buchet cât și ca plantă la ghiveci. Importanța economică a acestei specii derivă și din faptul că florile sunt utilizate ca materie primă pentru alimentară, farmaceutică, coloranților și industria cosmetică. Florile de *Lisianthus* sunt foarte apreciate în realizarea buchetelor pentru mirese sau diferite ocazii speciale.

Această specie floricolă crește până la înălțimea de 50-70 cm, tulpina având între 20 și 40 flori. Aceiași autori afirmă că longevitatea florilor tăiate și ținute ghiveci este cuprinsă între 2 și 5 săptămâni.

Variabilitatea genetică a acestei specii conduce la o mare diversitate în ceea ce privește înălțimea tijelor florale, tipul și culoarea florilor.

Planta formează mai întâi o rozetă de frunze și apoi de la nivelul frunzelor pornesc tulpinile subțiri, flexibile, înalte de circa 40 cm. Frunzele sunt lanceolate, sesile, cu culoarea verde-albăstrui. Florile au formă de clopoțel, pe tipul 5 cu o diversitate coloristică foarte mare.

Florile acestei specii sunt lipsite de parfum, însă calitățile estetice și durata mare de păstrare impun o bună comercializare. Creșterea și înflorirea plantelor de *Lisianthus* este influențată de asigurarea tuturor factorilor de mediu (*Harbaugh B.K și colab. 1998*).

De la semănat și până la plantarea la locul de cultură, plantele formează 2-3 perechi de frunze, iar de la plantare până la înflorire plantele mai formează încă 6-7 perechi de frunze, în final ajungându-se la un număr de 8 - 10 perechi de frunze pe tulpina florală.

Plantele de *Lisianthus* înfloresc în circa 5 – 7 luni de la semănat, tehnologia de cultură prin semănat fiind principale metodă de producere a plantelor de *Lisianthus*.

Durata de la inițierea bobocilor și până la deschiderea florilor este de 35 – 50 de zile.

Germinarea optimă a semințelor are loc la o temperatură de 20 - 25⁰C iar procesul de înflorire și creștere se desfășoară în condiții optime la o temperatură de 16 – 18⁰C ziua și 10 - 12⁰C noaptea.

Plantele de *Lisianthus* sunt foarte sensibile la excesul de apă, mai ales în fază tânără, când stagnarea apei în substratul de cultură determină putrezirea rapidă a rădăcinilor și a întregii plante. Astfel se recomandă aplicarea unor doze optime în cantități reduse și la intervale dense de timp arată că în primele săptămâni ale culturii se recomandă irigarea prin aspersiune, după care cele mai bune randamente sunt realizate în condiții de irigare prin picurare sau microaspersie.

În ceea ce privește cerințele față de aer, plantele de *Lisianthus* necesită o bună aerisire, atât în atmosferă cât și la nivelul sistemului. Plantele de *Lisianthus* necesită un substrat cu fertilitate moderată și un pH de 6,5. Substratul de cultură trebuie să fie poros, ușor și cu un bun drenaj.

Deficiențele nutritive de N, P și K conduc la reducerea creșterilor și apariția clorozei la nivelul frunzelor. De asemenea scăderea pH-ului are ca efect reducerea ritmului de creștere a plantelor.

Cultura de *Lisianthus* se realizează atât pe teren deschis cât și în sere dar se încercă cu rezultate bune sistemul de cultură sub tunele, cel fără sol (pe vată minerală și sistemul NFT- Nutrient Film Technology). În ultimii ani au avut loc numeroase studii ce recomandă înmulțirea *in vitro* a acestei specii.

Tehnologiile convenționale de înmulțire a speciei *Eustoma grandiflorum* sunt reprezentate de înmulțirea pe cale generativă prin semințe și înmulțirea prin butași.